

Sygn. akt VIII U 40/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy A. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu działalności gospodarczej

na skutek odwołania A. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 listopada 2015 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 40/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 listopada 2015r., powołując się na art. 83 ust.1, w zw. z art. 68 ust.1 pkt. 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 121 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że A. P. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 1 czerwca 2015r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, iż jego zdaniem zgłoszenie przez odwołującą działalności gospodarczej nie miało na celu prowadzenia jej w sposób ciągły i zorganizowany a jedynie skorzystanie z wysokich świadczeń ubezpieczenia społecznego w związku z ciążą. Natomiast przedstawiona dokumentacja została sporządzona celem uprawdopodobnienia prowadzenia działalności gospodarczej.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i uznania, że od dnia 1 czerwca 2015r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. W uzasadnieniu podniosła, że założyła działalność gospodarczą ze względu na możliwość pracy w domu i nieregularny czas pracy umożliwiający jej wychowanie dwójki dzieci oraz że rozwiązanie umowy o pracę spowodowane było złymi relacjami z dotychczasowym pracodawcą. Nadto wskazała, że wystrój i dekoracje wnętrz były jej pasją a zatem współpracując z mężem, wykonującym prace budowlane miała możliwość świadczenia usług w związku z jego działalnością. Ubezpieczona dodała, że rozpoczęcie przez nią działalności gospodarczej było konsekwentnym i przemyślanym działaniem pod względem organizacyjnym i zarobkowym oraz, że minimalne wynagrodzenie uzyskiwane w gabinecie stomatologicznym było za niskie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona urodziła się (...), nie posiada ani wykształcenia ani doświadczenia zawodowego w zakresie dekorowania wnętrz.

Odwołująca prowadzi gospodarstwo domowe wraz z mężem M. P., który od 2009r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych i wykończania wnętrz.

W 2014r. M. P. uzyskał z tego tytułu dochód w wysokości 20 656,37zł. a ubezpieczona z tytułu umowy o pracę kwotę 18 738zł. Średni miesięczny dochód rodziny wyniósł w tym roku 3283zł.

W 2015r. M. P. uzyskał dochód w wysokości 41 127,08zł. a ubezpieczona z tytułu umowy o pracę/zasiłku chorobowego kwotę 8089zł. Średni miesięczny dochód rodziny na 3 osoby w okresie od stycznia do maja 2015r. wyniósł ok. 5045zł.

W okresie od 1.04.2005r. do 29.05.2015r. odwołująca pracowała jako higienistka stomatologiczna w gabinecie (...) K. K. - (...) w G. przy ul. (...) z minimalnym wynagrodzeniem. W czasie tego zatrudnienia odwołująca zaszła w drugą ciążę i z tej przyczyny przebywała na zwolnieniu lekarskim od 9.01. do 29.05.2015r. W kwietniu 2015r. odwołująca poprosiła pracodawcę o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron, motywując to chęcią otwarcia działalności gospodarczej.

W dniu 27.05.2015r. odwołująca uzyskała wpis do rejestru REGON działalności gospodarczej o nazwie (...) z siedzibą w miejscu zamieszkania o zakresie: sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet. W następnym dniu otworzyła rachunek firmowy a od 1.06.2015r. zgłosiła rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w maksymalnym wymiarze 9500zł. i opłaciła należną składkę za czerwiec 2015r. w kwocie 3018,15zł. Odwołująca deklarując tę podstawę miała na uwadze wysokość przyszłego zasiłku macierzyńskiego oraz „uchwałę Sądu Najwyższego” o możliwości wyższego zasiłku. Od następnego miesiąca odwołująca skorzystała ze stawek preferencyjnych na ubezpieczenia (składka 156,31zł., 166,31zł.), ponieważ nie było jej stać na zapłatę składek od wyższej podstawy.

W dniu 30.07.2015r. ubezpieczona urodziła drugie dziecko i wystąpiła do organu rentowego o zasiłek macierzyński.

W piśmie z dnia 2.11.2015r. ubezpieczona podała, że jej strona internetowa jest w budowie / www.dekoracjescienne.sklep.pl/ ponieważ wprowadza asortyment. Odwołująca ani jej mąż nie pamiętają kiedy strona ta zaczęła działać. Obecnie na podawanej przez nią stronie www.dekoracjescienne.sklep.pl widnieje informacja, że sklep internetowy prowadzony jest przez M. P. w ramach działalności gospodarczej (...) i oferuje: farby, panele dekoracyjne, tynki dekoracyjne, zaprawy klejowe. Odwołująca nie posiada własnej strony internetowej.

M. P. w ramach działalności czasami kupuje materiały budowlane i rozlicza je razem z usługą, czasami pracuje na materiałach klienta, bywa że klienci zwracają mu tylko za koszt zakupionych materiałów. Od początku działalności

współpracuje z hurtowniami budowlanymi. M. P. prowadzi również działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej oferującej szeroki zakres usług budowlanych.

Odwołująca przed rozpoczęciem działalności nie dokonała badania rynku, nie sporządziła biznesplanu, liczyła że będzie zarabiała około 2000zł. ale nie umiała wskazać na czym opierała takie zamierzenie. Klientów miała szukać wśród znajomych, klientów męża, przez internet i pośredniczyć w sprzedaży farb i innych materiałów wykończeniowych. Za 2015r. do akt sprawy złożyła faktury zakupu od firmy (...) /4 szt/ i hurtowni (...)/ 1szt/ i faktury sprzedaży K. A. /3 szt/ i po jednej M. D. oraz M. M. (1). W sierpniu 2015r. odwołująca nie wykazała żadnych obrotów a we wrześniu jedną fakturę sprzedaży dla M. M. (1) na 209 zł. i M. M. (2). W październiku i listopadzie 2015r. odwołująca nie wykazała żadnych transakcji, w grudniu 2015r. wystawiono faktury na rzecz A. H., S. L., M. C. (1)

Odwołująca wykazała dochód z działalności gospodarczej uzyskany w 2015r. w wysokości (...),05 (za 7 miesięcy). Ze złożonej księgi przychodów i rozchodów wynika, że ostatnie transakcje miały miejsce w lutym 2016r. i dotyczyły zakupu z firmy (...) i sprzedaży S. L.. W sierpniu 2016r. ubezpieczona zeznała, że firma nie przynosi dochodów bo nie ma czasu na pracę przy komputerze. W zakresie prowadzonej działalności ubezpieczona nie miała świadczenia usług doradczych i nie umiała wyjaśnić dlaczego wcześniej utrzymywała, że jednym z powodów jej otwarcia było doradzanie klientom w doborze kolorystyki.

M. P. współpracuje m.in. z hurtownią (...). Odwołująca przedstawiła faktury zakupu farb z tej hurtowni oraz faktury ich sprzedaży S. L., będącego klientem męża. Według oświadczenia odwołującej farby te zamówiła telefonicznie, mąż je przywiózł do klienta i nałożył. Podobnie jeśli chodzi o M. D., na którego wystawiono fakturę na 19 litrów farby. M. P. remontował jego mieszkanie, przywiózł mu tę fakturę i farbę, po czym pomalował ściany. (dowód: akta rentowe ubezpieczonej, deklaracje podatkowe ubezpieczonej i M. P., dokumentacja księgową, informacje umieszczone na stronach internetowych, zeznania świadków: K. B., M. M. (1), M. D., M. P., przesłuchanie ubezpieczonej).

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. M. (1) o okolicznościach zakupu farby od odwołującej. Świadek – znajomy ubezpieczonej podał, że spotkał ją przypadkowo w sierpniu 2015r., kiedy to była w widocznej ciąży, a jest tego pewien bo we wrześniu zapłacił za farby i było do tydzień, dwa tygodnie przed zapłatą. Faktycznie jak wynika z faktury nr (...) z dnia 3.09.2015r. widnieje na niej jako nabywca około 3,5 litra farby, z terminem płatności na 10.09.2015r. jednakże odwołująca urodziła dziecko 30.07.2015r. A zatem nie mógł widzieć ubezpieczonej w ciąży w sierpniu 2015r. Nawet uwzględniając ewentualną omyłkę świadka to trudno uwierzyć by odwołująca tuż przed porodem jechała do niego do domu aby sprzedać mu farbę za około 206zł. Nadto, zeznania świadka są wątpliwe również z tej przyczyny, że utrzymywał początkowo, iż razem ze swoją żoną pojechał do odwołującej po odbiór farb, jednakże na pytanie gdzie ubezpieczona mieszka – okazało się że nie wie. Sprostował więc, że sama żona pojechała po farbę, ale nie umiał wyjaśnić dlaczego w tak oczywistej sprawie, wcześniej zeznał inaczej.

Podobnie niewiarygodne są zeznania świadka M. D., który w zasadzie nie umiał podać żadnych szczegółów co do rodzaju ani ilości zakupionych od odwołującej farb. Świadek nie potrafił wskazać jakich farb szukał w internecie, czy farby przywiezione przez męża odwołującego były tańsze od tych które sam mógł kupić. Ma to o tyle znaczenie, że jak podał inne materiały: panele, kafle kupował sam.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. P. i odwołującej, że ubezpieczona prowadziła działalność gospodarczą poczynając od 1.06.2015r. W ocenie Sądu przedłożone faktury i dokumenty księgowe miały na celu jedynie upozorowanie jej prowadzenia w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych z tytułu macierzyństwa. Uwagę zwraca, że w miarę prowadzonego postępowania „wersja” odwołującej o przyczynach i rodzaju prowadzonej działalności ulegała zmianie. Początkowo jeszcze przed organem rentowym odwołująca wskazała, że działalność rozpoczęła w związku z utratę źródła dochodu oraz, że nieregularny czas pracy i możliwość jej wykonywania w domu /przy dwojce małych dzieci/ jest jedynym wyjściem i dużym udogodnieniem pozwalającym utrzymanie stabilnej sytuacji finansowej rodziny. Jednakże jak wykazało postępowanie dowodowe to z inicjatywy odwołującej jej umowa o pracę została rozwiązana. Z uwagi na to, że ubezpieczona od stycznia 2015r. przebywała na ciążowym zwolnieniu lekarskim i z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością nie wróciłaby do pracy

na dwa ostatnie miesiące ciąży, nie można dać wiary jej zeznaniom, że przyczyną była zła atmosfera w pracy. Wszak ubezpieczona pracowała w gabinecie (...) od 10 lat, była w ciąży i na zwolnieniu lekarskim z perspektywą dalszej nieobecności w pracy /urlop macierzyński/ a także miała stały dochód w postaci 100% zasiłku chorobowego. Racjonalnym działaniem byłaby więc rezygnacja z pracy w „złej atmosferze” po urlopie macierzyńskim.

A zatem utrata źródła dochodu z tytułu umowy o pracę nastąpiła na skutek czynności odwołującej. Jeśli chodzi o możliwość „utrzymania stabilnej sytuacji finansowej” w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej to ubezpieczona w żadnym miesiącu jej prowadzenia nie uzyskała dochodu zbliżonego do wysokości zasiłku chorobowego wypłacanego przez organ rentowy i w ocenie Sądu, nie było żadnych racjonalnych podstaw do przyjęcia że taki dochód wypracuje. Odwołująca jak podała nie przeprowadziła rozeznania na rynku, jednakże jej mąż od lat prowadzący działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych z pewnością posiadał wiedzę, czy z działalności, polegającej na pośrednictwie w sprzedaży farb – po opłaceniu składek /nawet najniższych/ i podatków – można uzyskać dochód rzędu 2000zł. Przy czym trzeba wskazać, że M. P. oferując znacznie szerszy zakres usług w 2014r. miał średni miesięczny dochód wynoszący ok. 1721zł. a odwołująca z pracy w wysokości 1561zł. Odwołująca w tym zakresie nie mogłaby się bronić twierdzeniem, że osoba rozpoczynająca działalność zawsze ponosi ryzyko niepowodzenia. A zatem z tego punktu widzenia, racjonalnym działaniem byłoby nie rozwiązywanie umowy o pracę, jako że działalność gospodarza w tym zakresie w żaden sposób nie mogła ustabilizować sytuacji finansowej jej rodziny. W tym miejscu wskazać należy, że złożone organowi rentowemu przez ubezpieczoną faktury wystawione były za okres od czerwca do września 2016r. Następnie do kolejnego wezwania o wypłatę zasiłku macierzyńskiego ubezpieczona w listopadzie 2015r. nie złożyła żadnych innych dokumentów wskazujących na prowadzenie działalności gospodarczej, poinformowała że jej strona internetowa jest dalej w budowie i podtrzymała stanowisko, że praca w domu jest dla niej dogodna i pozwala utrzymać sytuację finansową rodziny – chociaż jak wynika z księgi przychodów i rozchodów w październiku i listopadzie 2016r. firma nie odnotowała żadnych obrotów.

Natomiast za okres po otrzymaniu skarżonej decyzji, co nastąpiło w dniu 23.11.2015r., odwołująca przestawiła faktury sprzedaży z grudnia 2015r. wystawione na rzecz S. L., M. C. (2) i A. H.. S. L. był klientem M. P., natomiast nazwiska C. i A. H. występują jako jej znajomi ubezpieczonej na F. co czyni niewiarygodnym jej zeznania, że tych klientów pozyskała w internecie.

Następnie w odwołaniu od skarżonej decyzji, ubezpieczona podtrzymała stanowisko, że złe relacje z pracodawcą były powodem rozwiązania umowy o pracę, co Sąd już ocenił wyżej. Dalej podniosła, że wystrój i dekoracje wewnątrz to jej hobby i dlatego zdecydowała się na założenie działalności gospodarczej oraz że było to działanie przemyślane i konsekwentne, gdyż wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę było zbyt niskie. W toku procesu okazało się, że ubezpieczona nie miała żadnego pomysłu na prowadzenie działalności w taki sposób by uzyskiwać dochód w kwocie przewyższającej wynagrodzenie otrzymywane od dotychczasowego pracodawcy, a jej pensja nie była wiele wyższa od dochodu męża, prowadzącego działalność w znacznie szerszym zakresie. Odwołująca w zakresie działalności nie wymieniła usług doradztwa doboru kolorystyki, wykończenia wewnątrz itp. i takich usług nie świadczyła w ramach działalności, a zatem kolejny argument odwołującej o powodzie rozpoczęcia działalności gospodarczej nie jest prawdziwy. Sama z resztą przyznała, że nie wie dlaczego twierdziła wcześniej, że chciała doradzać klientom w sprawie kolorystyki.

Z też wszystkich przyczyn Sąd nie dał wiary ubezpieczonej, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą w spornym okresie. Zdaniem Sądu odwołująca w rzeczywistości nie uczestniczyła w formalnie przeprowadzanych transakcjach, które polegały tylko na wystawianiu dokumentów, a zamawianiem farb, ich dowozem i wykorzystaniem zajmował się M. P..

Zdaniem Sądu, wystawianie faktur zakupu jak i sprzedaży w imieniu ubezpieczonej miało charakter pozorny i było dokonywane przez M. P. przy wykorzystaniu prowadzonej przez siebie działalności i znajomych. Małżonkowie mieli wiedzę, że zadeklarowanie maksymalnej składki na ubezpieczenia społeczne chociaż na 1 miesiąc, skutkowałoby wypłatą na rzecz odwołującej zasiłku macierzyńskiego w wysokości około 6000zł. miesięcznie, a zatem kwoty przewyższającej łączne dochody małżonków.

Przy ocenie zeznań M. P. i odwołującej nie można pominąć okoliczności, że jej działalność od dłuższego czasu nie jest wykonywała, a sklep internetowy sprzedający tożsame produkty prowadzony jest przez M. P.. W ocenie Sądu świadczy to o tym, że odwołująca od początku nie miała zamiaru i nadal nie prowadzi zarejestrowanej działalności gospodarczej, a dokumentacja księgową jej firmy, była prowadzona w pierwszych miesiącach i w trakcie postępowania przed organem rentowym celem uzyskania prawa do wysokiego zasiłku macierzyńskiego. Twierdzenia odwołującej to jedynie wersja wydarzeń przygotowana na potrzeby procesu. Wskazuje na to m.in. powoływanie się na „uchwałę Sądu Najwyższego” o możliwości uzyskania wysokiego zasiłku macierzyńskiego oraz powoływanie się na inne orzecznictwo przyznające prawo do takiego świadczenia – w przypadkach przedstawienia 3 rachunków za usługi (k. 19).

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż nie ulega wątpliwości, że odwołująca w dniu 1 czerwca 2015r. zarejestrowała działalność gospodarczą o nazwie (...) A. P. (2)”.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy w okresie od 1 czerwca 2015r. do nadal odwołująca podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia ww. działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1, pkt.5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, z 13.10.1998r. (Dz.U.2016.963 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Po myśli art. 8 ust. 6 ustawy, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Zaś jak stanowi art. 13, pkt 4 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Brzmienie powyższych przepisów oraz utrwalona linia orzecznicza wskazują, że okresem ubezpieczenia osób prowadzących działalność gospodarczą jest przypadający w okresie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia okres rzeczywistego prowadzenia tejże działalności.

I tak w wyroku z dnia 14 września 2007r. III UK 35/07 (LEX 483284) Sąd Najwyższy stwierdził, że:

„1. O prowadzeniu działalności gospodarczej rodzącej obowiązek ubezpieczenia społecznego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nie decyduje, sam w sobie, wpis do ewidencji działalności gospodarczej.

2. Art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy z 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc, to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń.” (porównaj również: wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1999r., II UKN 570/98, publik. OSNAPiUS z 2000 r. Nr 13, poz. 518; wyrok SN z dnia 31 marca 2000r., II UKN 257/99, publik. OSNAPiUS z 2001 r. Nr 18 poz. 564).

Samo podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu powołanego na wstępie przepisu jest ujmowane szeroko. Mieszczą się w nim nie tylko faktyczne czynności należące do zakresu tej działalności, lecz także

czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych. Działalność gospodarcza obejmuje zatem także działania przygotowujące, zdobywanie uprawnień, poszukiwanie klientów, oczekiwanie na kolejne zamówienia. Równoznaczna z prowadzeniem działalności gospodarczej jest gotowość do realizacji zadań objętych zakresem konkretnej działalności (vide: wyrok S.A. w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003r., III AUa 1531/03, publik. OSAB 2004/1/51; postanowienie SN z dnia 17 lipca 2003r., II UK 111/03, publik. OSNAPiUS z 2003r. Nr 17 wkładka).

Przy ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej w myśl art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o SUS, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005r., sygn. I UK 80/05). Należy podnieść za Sądem Najwyższym, że rozpoczęcie działalności gospodarczej polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (por. wyroku z dnia 21 czerwca 2001r., II UKN 428/00).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela stanowiska wyrażone w powołanych wyżej orzeczeniach.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego skarżąca dokonała wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, jednakże z opisanych już wcześniej powodów Sąd powziął uzasadnione wątpliwości odnośnie do faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej przez odwołującą.

Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Chodzi o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym działalności gospodarczej. Pojęcie to należy rozumieć w sposób przyjęty w ustawie z dnia 2 lipca 2004. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 584, ze zm.). Oznacza to, że wykonywanie działalności pozarolniczej (gospodarczej) to rzeczywista działalność o cechach określonych w art. 2 powołanej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, czyli działalność zarobkowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Ocena, czy wykonywana jest działalność gospodarcza należy więc przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero następnie do ich kwalifikacji prawnej. Również wpis w ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma przede wszystkim znaczenie w sferze ustaleń faktycznych, gdyż ma on charakter deklaratoryjny. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Oznacza to, że istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego (art. 234 k.p.c.), według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone.

Zdaniem Sądu zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołująca rejestrując działalność gospodarczą od 1.06.2015r. nie miała zamiaru jej prowadzić, aktualnie jej nie prowadzi a przedstawione dokumenty księgowe miały jedynie upozorować jej prowadzenie. Powody takiej oceny w sposób szczegółowy opisano już wcześniej.

Problem fikcyjnych działalności gospodarczych zakładanych przez kobiety przed porodem w celu uzyskania maksymalnych zasiłków macierzyńskich został dostrzeżony przez ustawodawcę, skutkiem czego od 1.01.2016r. znowelizowano ustawę z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 159 ze zm.). Wprowadzono do niej mechanizm blokujący nadużycie prawa / inny system naliczania zasiłków/, które prowadziło do uszczuplenia środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zarówno organy rentowe jak i wymiar sprawiedliwości są władne ocenić czy rejestracja działalności gospodarczej przez kobietę ciężarną miała charakter pozorowany. Przy ocenie tej nie można pomijać okoliczności, że przeważająca część przedsiębiorców - osób fizycznych - faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, z uwagi na realia rynkowe, odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne od najniższej podstawy.

W konsekwencji poczynionych ustaleń Sąd uznał, iż odwołująca w okresie od 1.06.2015r. do nadal nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Mając na względzie powyższe, z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł, jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego, w brzmieniu obowiązującym w dacie wpływu odwołania do Sądu.

(-) SSO Grażyna Łazowska